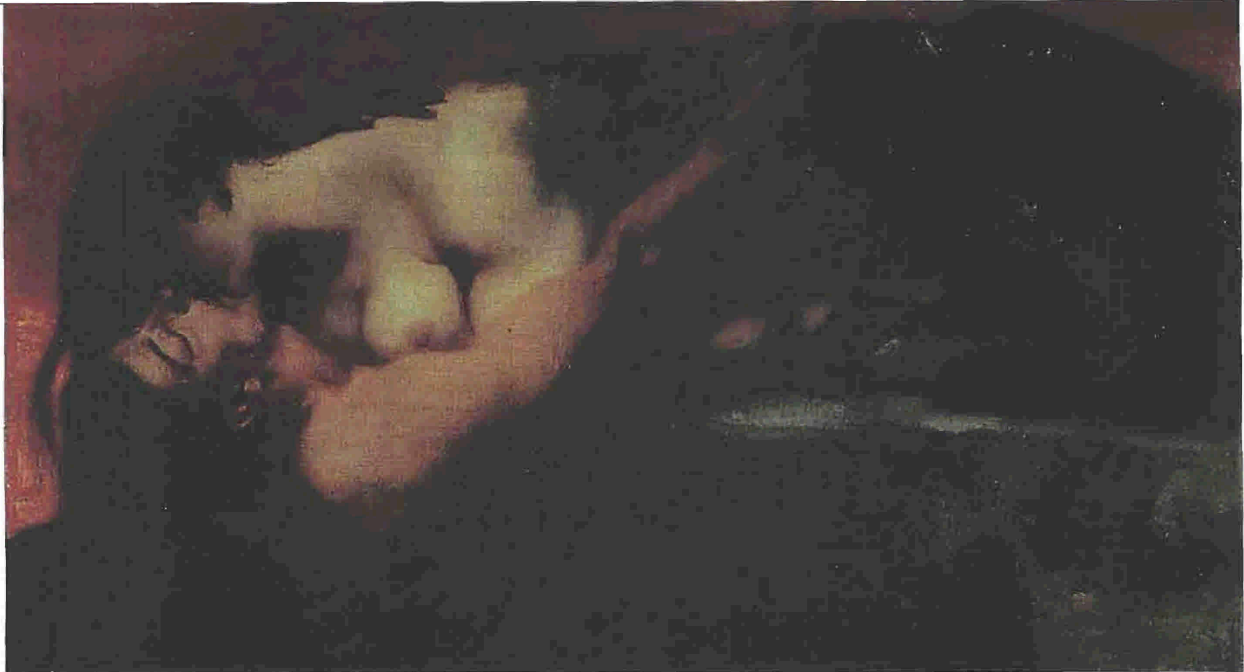

Της Ολγας Σελλά

FRANZ VON STUCK, «ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΗΣ ΣΑΪΠΡΑΣ», (1898)

Περί έρωτος και απογοητεύσεων

Ανατομία του ερωτικού φαινομένου από την στανταλική πένα

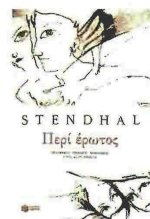
«**Υ**πάρχει μια καταφωρη απόδειξη του έρωτά μου, η αδεξιότητα που παθαίνω κοντά σας, που με κάνει να θυμώνω με τον εαυτό μου και την οποία δεν μπορώ να ξεπεράσω. Είμαι θαρραλέος μέχρι το σαλόνι σας, και μόλις σας αντικρίσω, αρχίζω να τρέμω». Πότε γράφτηκαν αυτές οι γραμμές; Θα μπορούσαν να έχουν γραφτεί το 18ο αιώνα, το 1860, το 1937, ή το 1985. Ακόμα και σήμερα, αν και η διατύπωση αυτής της τρομερής ανημπόριας, που δημιουργεί το ερωτικό συναίσθημα, θα ήταν κάπως διαφορετική. Το νόημα όμως θα ήταν ακριβώς αυτό.

Οι συγκεκριμένες φράσεις γράφτηκαν το 1818 από έναν επώνυμο ερωτευμένο, που τα επόμενα χρόνια επρόκειτο να υπηρετήσει μια τέχνη που συχνά κρατάει συντροφιά στους ερωτευμένους: το μυθιστόρημα. Ο Σταντάλ (αυτός είναι ο επιστολογράφος) ερωτεύτηκε μια γοτεντική γυναίκα, τη Ματίλντε Ντεμπόβκι (Μετίλντε όπως την αποκαλούσε εκείνος). Ο Σταντάλ έχει αφήσει πίσω του τη στρατιωτική του σταδιοδρομία δίπλα

στον Ναπολέοντα, ζει πλέον στο Μιλάνο και αναζητάει στον έρωτα αυτά που δεν έβρισκε στα πεδία των μαχών: τη γαλήνη και το όνειρο. Όμως, φαίνεται ότι σ' αυτό το πεδίο, το ερωτικό, δεν ήταν τόσο ικανός. Εξήσε κι αυτός ό,τι ακριβώς και ο οποιοσδήποτε άνθρωπος: την ερωτική απογοήτευση και την ερωτική απόρριψη. Ο Σταντάλ, όμως, αποφάσισε να αντιμετωπίσει δημιουργικά αυτή την προσωπική ήττα και την απογοήτευση. Και έγραψε ένα δοκίμιο «Περί έρωτος», έβαλε στο χαρτί τις σκέψεις και τις παρατηρήσεις του σχετικά με τη συμπεριφορά των ερωτευμένων ανθρώπων, των ανδρών και των γυναικών. Κι έδωσε ένα βιβλίο βαθιά ειλικρινές και γι' αυτό γοτεντικό. Με σκοπό τη φροντίδα όσων έχουν υποφέρει από τον έρωτα, ακόμα και την πολιτεία έβαζε υπεύθυνη αυτής της φροντίδας. Τότε, βλέπετε, οι άνθρωποι δεν μιλούσαν για τα προσωπικά τους πάθη ο ένας στον άλλον και δεν υπήρχαν και οι ψυχαναλυτές. «Οι εκμυστηρεύσεις του ερωτικού πάθους είναι ευπρόσδεκτες μόνο μεταξύ μαθητών ερωτευμένων με τον έρωτα και μεταξύ νέων κοριτσιών που φλέγονται από περιέργεια, από αποθέματα τρυφερότητας και τα

οποία ίσως οδηγούνται ήδη από το ενστικτώ που τους λέει ότι αυτή είναι η μεγάλη υπόθεση της ζωής τους και ότι δεν είναι πολύ ναυρίς για ν' αρχίσει να τα απασχολεί».

Κι επειδή ζούσε σε μια κοινωνία και σε μια εποχή που δύσκολα θα μπορούσε να εμπιστευθεί το δικό του πάθος και τα δικά του όνειρα, αποφάσισε να τα γράψει. Μαζί και τις σκέψεις του, τις παρατηρήσεις του, τις αντιρήσεις του, τις συμβουλές του, τις ιδέες του για λύσεις. Είναι ένα βιβλίο ημερολόγιο, δοκίμιο, εξομολόγηση, μαρτυρία. Γιατί ο Σταντάλ μιλάει σ' αυτό το βιβλίο για αληθινούς ανθρώπους, σε πραγματικό περιβάλλον, σε συγκεκριμένη εποχή (αρχές του 19ου αιώνα) αποτιμά και κρίνει τις συνήθειές τους, τις αδυναμίες τους, τις υποκρισίες τους, τις ανισότητες που διέπουν τους ανθρώπους. Και παρά την ισχυρή παρουσία των πθών και της ηθικής της εποχής, είναι πολλά αυτά που ισχύουν μέχρι σήμερα. Στις σκέψεις των ερωτευμένων ανθρώπων, στη συμπεριφορά εκείνων που έχουν την κυριαρχία σε μια ερωτική σχέση, στα συναισθήματα όσων τελικά υποφέρουν. Αφού ο έρωτας είναι μια διαρκής και διαχρονική αξία και αναζήτηση.

Σταντάλ
Περί έρωτος
 Μετ.: Εφη Κορομυλά
 Εκδ. Πατάκης